

Pálfi Dénes

Az ajtó előtt állok (Jel 3,20)

Még pár nap, és itt van újra karácsony! S jötte különböző érzéseket, hangulatot, vágyat és reménységet ébreszt a rá várakozó keresztények szívében. Úgy is mondhatnám, hogy ahány ember, annyiféle karácsonyvárás.

A gyermekek – izgatottan számolva, hogy még hányat kell aludni az angyal jöttéig – a rég megálmódott játékokat várják a dúsan rakott fenyő alá. Egyesek megelégednének a hagyományos ajándékokkal: hajas babával, hintalóval, meséskönyvvel. Mások csillagászati árákon vásárolt angyalfiára áhítoznak, s a legtöbb esetben teljesül is kívánságuk. Az angyal elhozza számukra, amit szemük-szájuk óhajt. Míg azoknak, akik olcsóbb ajándékoknak is örülnének, sokszor egy szem cukorka, alma, dió, mogyoró, sőt még egy meleg szülői simogatás, kedves mosoly sem jut, sajnos.

Az ifjak közül sokan – az ajándékokon túl – a szórakozás, kikapcsolódás újabb lehetőségét várják az ünneptől. Vannak, akik – régi hagyományt éltetve – a kántálás, betlehemezés örömteli, vidám hangulatára vágynak. Persze csak azok, akiket még nem tett függővé, nem láncolt magához a modern technika, a számítógép, a világháló, elavulttá, unalmassá téve számukra az ünnepet.

A felnőttek, elsősorban a szülők, arra várnak, hogy örömhözó angyalokká nemesedjenek, tehetségük szerinti ajándékokkal, terített asztallal, békés, meleg otthonnal kedveskedve gyermekeiknek, szeretteiknek. A maguk számára lehet, hogy csak az ünneppel együtt járó szabad napokra vágynak, amikor végre pihenhetnek egy keveset. Sokaknak ez sem adatik meg. Ebben a felbolydult világban karácsonykor is dolgozniuk kell!

Az öregek, az idős emberek karácsonykor csak szeretetre vágynak. Egy kis ajándék is megörvendezteti őket, de csak akkor, ha azt szeretettel adják nekik. Egy jó szó, egy gyógyító simogatás, egy őszinte mosoly, egy együttérző könny,

egy tányér meleg étel, egy szaloncukros fenyőág, ha szeretettel ajándékozzák, számukra mindennél többet ér. S ha hiányzik a szeretet? Akkor a legdrágább ajándék sem jelent örömet és beteljesülést a karácsonyra váró öreg szívnek.

Valahogy így lehetne csoportosítani az adventi várakozók nagy táborát, természetesen a teljesség igénye nélkül, hisz az ünnepvárás érzése, hangulata, az ünnephez fűződő vágy és reménység emberenként változik. De karácsonyra várva vajon rá tudunk-e hangolódni, mi, emberek, a lényegre? Vajon eltölti-e szívünket az igazi ünnepvárás érzése, hangulata? Vajon karácsonyhoz fűződő vágyunk és reménységünk ráirányul-e az ünnep szerzőjére, Jézusra, akiben Isten egyik legdrágább ajándékát: a szeretetet adta nekünk?

Advent négy vasárnapja, egész ideje erre próbálja összpontosítani a mai ember szétszórt figyelmét. Már Úrjövét jelentésében is azt sugallja, hogy jön, érkezik Jézus, szívünk, lelkünk ajtaja előtt áll, s azon zörgetve bebocsátásra vár. A Jelenések könyvének írója így szólaltatja meg a szívünk ajtaján zörgető Mestert: „Íme, az ajtó előtt állok, és zörgetek: ha valaki meghallja a hangomat, és kinyitja az ajtót, bemegyek ahhoz, és vele vacsorálok, ő pedig énvelem.”

Mi, unitáriusok, Jézus adventi érkezését, akárcsak karácsonyi születéstörténetét, átvitt értelemben, jelképesen értelmezzük. Hisszük, hogy Jézus sem húsvétkor, sem az adventi időben nem tud feltámadni halottaiból, testben nem tud újra megjelenni, de él az ő halált is legyőző lelke, s általa velünk van ő „a világ végezetéig”. Adventkor is az ő halhatatlan lelkével van közel a mi szívünkhöz, s csak arra vár, hogy a megnyíló szíveket megajándékozza szeretetével.

Lehet, hogy sokszor tárt ajtókon zörget, de a legtöbb esetben zárt ajtók fogadják. Ajtók, amelyek mögött mély álomba merült, vagy betegen fekszik a hit, a remény, a lelkiismeret, a szabad akarat, amelyek mögül kirekesztett a száműzötté vált szeretet. Az ilyen szívek tulajdonosai nem hallják meg a jézusi lélek halk zörgetését, nem hallják már a Mester csendes szavát sem. És azt szeretnék, hogy mások se hallják meg azt. Azt szeretnék, ha Jézus örökre elnémulna!

A gyászos és gyűlölt kommunista rendszer idején az ilyenek nemcsak az embereket zárták börtönbe, de megpróbálták bebörtönözni a jézusváró szíveket is. Ez ritkán sikerült nekik, mert a Jézus jöttére őszintén váró szívek ajtai ott is szélesre tárultak előtte, karácsonyi szeretetet, békességet és reménységet ajándékozó lelke előtt. Ilyen szívvel várta és fogadta őt Kacsó Sándor költőnk is a negyvenes évek közepén egy internálótáborban, s utána való vágyódását így foglalta versbe: „Ó, gyere be, kicsi Jézus,/ Ó, gyere be, béke,/ Hajszolt lelkem hajlékába,/ Fáradt lábam, hajlott hátam/ Bús Betlehemébe.// Nagyon rossz a világ most itt,/ Zárva ajtó, ablak, / Mindhiába kopogtatnál,/ Előkelőbb lakásokban/ Aligha fogadnak. // Nem is nagyon hiszem, hogy jobb/ Szállásod akadna,/ Mint ez az én fáradt tes-

tem/ Karácsonyi békét váró/ Rozzant istállója.// Igaz, itt az idegenben/ Elhagyatott, árva,/ Kóbor kutyák vonítanak rá,/ S hosszú puskák, szöges drótok/ Állnak ajtajába.// Igaz, búval vert födelét/ Komisz szél cibálja,/ S nincsen semmi, semmi fény már/ Hideg éjbe vakon néző/ Két kis ablakába.// De az alázat szalmáját/ Hintettem a földre, / S meleg párát lehel majd Rád/ Türelmességem számára,/ Jám-borságom ökre.// Gyere bé hát, kicsi Jézus,/ Karácsonyi béke! / Rozzant testem kis ablakán/ Hadd tekintsen ki az öröm/ meleg lámpafénye.” (Advent a lágérbén)

És Jézus jött. Jött azokhoz, akik várták, és befogadták őt szívükbe. Konok börtönrácsok, hideg, sötét barakkok, vérszomjas kutyák, fegyveres örök, szögesdrótos lágerek, amelyeket a zsarnoki önkény az útjába állított, nem tudták feltartóztatni. A diktatúrák láncsörgéstől hangos adventi sötétségében is meghallották zörgetését, s hangjára ajtót nyitottak neki a lelke, szeretete karácsonyi fényére áhító szívek. S e jézusi fénytől lángra gyúlva ünnepi ragyogást árasztottak a világra, amely szabadságra, igazságra, békességre vágyott, elűzve a zsarnokság szív- és lélekvakító sötétségét.

A szabadság, a szeretet, a békesség karácsonyi fénye ma is megtompul, elhalványodik a Jézust kizárni és száműzni akaró, gyarló, önző, irigy és rosszindulatú emberi szívek okozta sötétségben. De Jézust feltartóztatni ők sem tudják. Halhatatlan lelke – a gyarló ember minden acsarkodása ellenére is – szív- és lélekközelségben van. A szívek ajtaja előtt áll és zörget. Nem erőszakosan, hanem halkán, csendesén, a lélek húsvéti fényével, pünkösdi erejével, karácsonyi melegével. Nem kéregetni jön, hanem adni, ajándékozni, szeretetével lelkessé, áldottá, kellemessé, igazivá tenni az ünnepet.

De mindezt csak azok kapják meg, akik meghallva hangját, ajtót nyitnak neki és befogadják őt, részeseivé válva Jézus boldog asztalközösségének. Annak az asztalközösségnek, amelyben a mindennapi kenyér, a test tápláléka mellett ott van a lélek mindennapi eledele: az életet karácsonyivá nemesítő szeretet is. Ha valóban erre vágyunk, akkor ne késlekedjünk befogadni és szívünkben hordozni őt. Erre biztat bennünket Zsiskú János is *A vándor* című versében: „Egy vándor jár az út porában./ Elűződ? Újból visszajön./ Megáll a templomban, házközepén:/ Békesség néked, így köszön./ Gúnyold ki, küldd el, mindhiába,/ a sértés róla mind lehull,/ keres nappal és éjjelente/ az ajtód kilincséhez nyúl./ Vígán vagy éppen, vagy szomorkodsz / a falaid közt, látja jól./ Kopogtat egyre, Ő, a Vándor,/ ó, tárd ki ajtód, hogyha szól.”

Tárjuk ki hát szívünk ajtaját Előtte, fogadjuk be őt, hogy ne legyen kóborló, „bús, földi vándor” Jézus, s vele együtt a szeretet, a békesség, a szabadság, az igazság, hanem szívünk örök lakójaként e drága értékek bőkezű ajándékozója, boldog, békés, szabad és igaz karácsonyt hozva magyarnak, románnak, székelynek, száznak, isteni nagy örömet minden embernek, népnek, az egész világnak. Ámen.